

สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา
 วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
 เลขรับ 25295
 วันที่ 7 ต.ค. 2565
 เวลา 14:28 น.

ที่ สม ๐๐๐๓/๕๒๕๕

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
 ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา
 อาคารรัฐประศาสนภักดี ชั้น ๖-๗ ถนนแจ้งวัฒนะ
 เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๑๐

๒๖ กันยายน ๒๕๖๕

กลุ่มอำนาจการ กองกลาง
 เลขรับ 3301
 วันที่ ๕ ต.ค. ๒๕๖๕
 เวลา 16:27 น.

เรื่อง แจ้งผลการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน
 เรียน ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนารายงานผลการตรวจสอบ ที่ ๑๐๘/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๕
 ๒. รายละเอียดพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน
 แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตราที่เกี่ยวข้อง

ด้วยมีผู้ร้องเรียนต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติขอให้ตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน กรณีกล่าวอ้างว่า ผู้ถูกร้องซึ่งเป็นอาจารย์ประจำคณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้มอบหมายให้นิสิตทำรายงาน ซึ่งหลังจากนิสิตได้ส่งรายงานแล้ว ผู้ถูกร้องได้แสดงความคิดเห็นต่อรายงานของนิสิตดังกล่าว ซึ่งนิสิตเห็นว่ามีการใช้ถ้อยคำที่ทำให้ผู้ฟังเกิดความไม่มั่นใจ และมีลักษณะดูถูกเหยียดหยาม ลดทอนศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติขอเรียนว่า คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้ตรวจสอบเรื่องร้องเรียนข้างต้นเสร็จสิ้นแล้ว จึงให้เสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนต่อปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ ทั้งนี้ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๔๗ (๓) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๖ (๓) ประกอบมาตรา ๔๒ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ และ ๒

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

- เรียน หง.ช่วยอำนาจการ หง.สารบรรณ
 ทศ.รับเรื่องร้องทุกข์
 เพื่อทราบ เพื่อดำเนินการ

(นางสารี เจียรวาปี)
 มกค.

ขอแสดงความนับถือ

(นายชินนทร์ เกตุปราชญ์)
 รองเลขาธิการ ปฏิบัติราชการแทน
 เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

สำนักคุ้มครองสิทธิมนุษยชน
 กลุ่มงานตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน ๗
 โทร. ๐ ๒๑๔๑ ๓๙๗๒
 โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๙๕๕๘

กสม. ๑

รายงานผลการตรวจสอบ

การละเมิดสิทธิมนุษยชน

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

วันที่ ๑๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

รายงานผลการตรวจสอบ ที่ ๑๐๘/๒๕๖๕

เรื่อง ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ กรณีกล่าวอ้างว่า อาจารย์ใช้ถ้อยคำไม่เหมาะสมในการสื่อสารกับนิสิตอันมีลักษณะส่อเสียด ดูหมิ่น เหยียดหยาม และลดทอนศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

ผู้ร้อง สโมสรนิสิตคณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ผู้ถูกร้อง นาย ก. (นามสมมุติ) อาจารย์ประจำคณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

๑. ความเป็นมา

ผู้ร้องได้ร้องเรียนต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตามคำร้องที่ ๒๓/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๕ กล่าวอ้างว่า ผู้ร้องได้รับเรื่องร้องเรียนจากนิสิตคณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ ซึ่งขณะนั้นกำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ ๒ ภาคการศึกษาที่ ๑ ระบุว่า ผู้ถูกร้องได้มอบหมายให้นิสิตทำรายงานหลังจากนิสิตได้ส่งรายงานแล้ว ผู้ถูกร้องได้แสดงความคิดเห็นต่อรายงานของนิสิตดังกล่าวด้วยข้อความผ่านระบบออนไลน์ ซึ่งนิสิตเห็นว่า ผู้ถูกร้องใช้ถ้อยคำที่ทำให้ผู้ฟังเกิดความไม่มั่นใจ และมีลักษณะดูถูกเหยียดหยาม ลดทอนศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ จึงร้องเรียนขอให้ตรวจสอบ

๒. การพิจารณาคำร้องเบื้องต้น

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติพิจารณาจากข้อเท็จจริงเบื้องต้นแล้วเห็นว่า พฤติการณ์ตาม que ผู้ร้องกล่าวอ้างเป็นกรณีเกี่ยวกับศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ซึ่งอยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๖

๓. การตรวจสอบ

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้มอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการตรวจสอบตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ และระเบียบคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการในการ

/ตรวจสอบ...

ตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน พ.ศ. ๒๕๖๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ตรวจสอบโดยพิจารณาจากการชี้แจงข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๓.๑ บันทึกการให้ถ้อยคำของพยานที่ ๑ ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ลงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

๓.๒ บันทึกการให้ถ้อยคำของพยานที่ ๒ ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ลงวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

๓.๓ บันทึกการให้ถ้อยคำของผู้เสียหายต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ลงวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

๓.๔ บันทึกการให้ถ้อยคำของผู้ถูกร้องต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ลงวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๖๕

๓.๕ หนังสือมหาวิทยาลัยบูรพา ลับ ที่ อว ๘๑๐๐/๐๑๙๘๗ ลงวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๖๕

ถึงเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๓.๖ สรุปการประชุมกับผู้ทรงคุณวุฒิด้านสิทธิของกลุ่มเปราะบาง เด็ก สตรี ผู้พิการ ผู้สูงอายุ และการเลือกปฏิบัติ คนที่ ๑ เมื่อวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๕

๓.๗ สรุปการประชุมกับผู้ทรงคุณวุฒิด้านสิทธิของกลุ่มเปราะบาง เด็ก สตรี ผู้พิการ ผู้สูงอายุ และการเลือกปฏิบัติ คนที่ ๒ เมื่อวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๕

๓.๘ บันทึกการให้ถ้อยคำของพยานที่ ๓ ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ลงวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๖๕

๓.๙ บันทึกการให้ถ้อยคำของพยานที่ ๔ ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ลงวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๖๕

๓.๑๐ บันทึกการให้ถ้อยคำของพยานที่ ๕ ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ลงวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๖๕

๓.๑๑ บันทึกการให้ถ้อยคำของพยานที่ ๖ ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ลงวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๖๕

๓.๑๒ บันทึกการให้ถ้อยคำของพยานที่ ๗ ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ลงวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๖๕

๓.๑๓ บันทึกการให้ถ้อยคำของพยานที่ ๘ ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ลงวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๖๕

๓.๑๔ บันทึกการให้ถ้อยคำของพยานที่ ๙ ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ลงวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๖๕

๔. รัฐธรรมนูญ พันธกรณีระหว่างประเทศ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๔.๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

๔.๒ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

พ.ศ. ๒๕๖๐

๕. ข้อเท็จจริงที่รับฟังได้

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้พิจารณาคำร้อง ข้อเท็จจริงจากผู้ร้อง ผู้ถูกร้อง บุคคล และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้ว ปรากฏรายละเอียด ดังนี้

๕.๑ รายละเอียดของเหตุการณ์

ผู้ถูกร้องเป็นอาจารย์ประจำคณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา รับผิดชอบการสอนในภาคการศึกษาที่ ๑/๒๕๖๔ ให้แก่นิสิตชั้นปีที่ ๒ ภาควิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ และนิติศาสตร์ เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ จึงได้มีการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์ โดยผู้ถูกร้องได้ให้นิสิตทำรายงานและส่งผ่านระบบ Google Classroom

/การสอน...

หลังจากนิสิตส่งรายงาน ผู้ถูกร้องเห็นว่ารายงานดังกล่าวมีการคัดลอกข้อมูลมาประกอบโดยไม่ระบุแหล่งที่มา ผู้ถูกร้องจึงได้ส่งข้อความแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการทำรายงานถึงนิสิตดังกล่าวเป็นการส่วนตัวผ่านระบบ Google Classroom โดยมีถ้อยคำ ดังนี้

๑) “ทำไมถึงทำงานมาได้แค่นี้ เหมือนไม่เคยเข้าเรียน เหมือนไม่รู้วิชาความรู้”

๒) “คนที่เขียนออกได้น้อย เพราะมีข้อมูลน้อย เมื่อมีข้อมูลน้อย องค์กรความรู้ก็น้อยตามไปด้วย”

๓) “ประการแรกที่ต้องทำคือ การหาข้อมูลใส่สมอง ซึ่งได้จากการอ่าน การฟังสื่อที่สร้างสรรค์ หรือรายการดี ๆ การได้มีโอกาสพูดคุยกับคนเก่ง ๆ หรือคนที่มีประสบการณ์สูง ๆ ยิ่งเราทำอย่างนี้ได้บ่อย ๆ ได้เยอะ ๆ ในสมองก็จะมีข้อมูลมากมายหลากหลาย และเมื่อถึงจุดหนึ่งข้อมูลในหัวจะเชื่อมโยงกันเอง โดยอัตโนมัติ และสมองจะเกิดกลไกการสังเคราะห์ข้อมูลโดยธรรมชาติ เพื่อเข้าสู่สภาวะการไตร่ตรองใคร่ครวญได้เอง

๔) “ประการที่สอง เมื่อระดับการใคร่ครวญ ไตร่ตรอง มีมากพอแล้ว ต้องทดลองนำไปเปรียบเทียบกับผู้อื่นด้วยวิธีสนทนา อภิปราย เพื่อลับคมความคิดของเรา ในหลายครั้งเราจะได้แง่มุมที่แหลมคมเพิ่มขึ้นจากการพบปะพูดคุย สนทนาบทวิเคราะห์ต่าง ๆ จากผู้รู้ท่านอื่น ๆ”

๕) “ประการสุดท้ายจงจำอันประการที่สอง ไปสู่การลงมือทำเพื่อสร้างสรรค์งานของเราออกมาให้เป็นชิ้นเป็นอัน” และ

๖) “เห็นไหมครับว่า สิ่งที่เป็นพื้นฐานคือ การมีชุดข้อมูลที่ได้จากขั้นตอนที่ ๑ นิสิตยุคใหม่ไม่ค่อยยอมหาอะไรใส่สมอง หรือเอาใส่สมองก็มีแต่ขยะ ไม่เกิดประโยชน์ ลองเริ่มต้นทำอย่างที่ผมแนะนำไปสัก ๑ เดือน คุณจะเห็นผลที่แตกต่างและคุณจะเป็นคนใหม่ แต่น่าเสียดายที่ผ่านมามีผมแนะนำให้นิสิตหลายคน แต่นิสิต ๙ ใน ๑๐ คน อดทนได้ไม่ถึง ๗ วัน ก็ล้มเลิกแล้ว ผมไม่เคยเห็นนิสิตที่ล้มเหลวเลยครับ เห็นแต่คนล้มเลิกเต็มไปหมด” ทั้งนี้ รายละเอียดอ้างอิงตามบทสนทนาที่ปรากฏดังภาพ^๑

ความคิดเห็นส่วนตัว

[Redacted] 29 ต.พ.

[Redacted] 2 พ.ย.

ทำไมถึงทำงานมาได้แค่นี้ เหมือนไม่เคยเข้าเรียน เหมือนไม่รู้วิชาความรู้

[Redacted] 2:01 AM

ขอบคุณค่ะและขอภัยสำหรับการตอบกลับช้าค่ะ หนูจะนำคำแนะนำไปปรับปรุงตัว ส่วนตัวหนูจะมีปัญหาคือเรียนออนไลน์ไม่รู้เรื่องจริงๆค่ะ (หนูพยายามจดแล้วแต่เชอร์ตามอาจารย์ให้ทัน ตรงไหนไม่ทันก็จดหัวข้อไปค้นหาต่อ มีหลายจุดที่ไม่สอดคล้องกับอาจารย์อธิบาย หนูจึงไม่ทราบว่ามันถูกผิดเอง ทำให้ยังเข้าใจไม่กระจ่างเอง ต้องขอร้องตรงนี้ค่ะ) แต่หนูก็พยายามทำให้อดีที่สุดแต่ไม่สามารถเข้าใจได้เลยในช่วงขณะนั้น หนูเลยอธิบายออกมาได้เพียงเท่านี้และไม่แยกหัวข้อให้ดี และหนูขอความกรุณาอาจารย์ช่วยพิจารณาเรื่องการบันทึกคลิปการสอน+สไลด์ที่มีการอธิบายเพิ่มเติมขึ้นกว่าเดิมได้ไหมคะ เพื่อที่จะได้นำมาใช้ในการทบทวนบทเรียนย้อนหลัง ขอคุณค่ะ

/หลังจากนั้น...

^๑ที่มา : เอกสารประกอบคำร้องเรียนของผู้ร้อง ตามคำร้องที่ ๒๓/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๕

- 11:20 PM
รบกวนอาจารย์ช่วยชี้แนะหน่อยค่ะว่าหนูทำงานตรงไหนไม่เรียบร้อยและตรงไหนคือข้อผิดพลาด เพราะหนูจะได้ทราบสาเหตุค่ะ
- 5:30 PM
คนที่เขียนออกได้น้อย เพราะมีข้อมูลน้อย เมื่อมีข้อมูลน้อย องค์กรความรู้ก็น้อยตามไปด้วย
ประการแรกที่ต้องทำคือ การหาข้อมูลใส่สมอง ซึ่งได้จาก การอ่าน การฟังสื่อที่สร้างสรรค์ หรือรายการดี ๆ การได้มีโอกาสพูดคุยกับคนเก่ง ๆ หรือคนที่มีประสบการณ์สูง ๆ ยิ่งเราทำอย่างนี้ได้บ่อย ๆ ได้เยอะ ๆ ในสมองก็จะมีข้อมูลมากมายหลากหลาย และเมื่อถึงจุดหนึ่งข้อมูลในหัวจะเชื่อมโยงกันเอง โดยอัตโนมัติ และสมองจะเกิดกลไกการสังเคราะห์ข้อมูลโดยธรรมชาติ เพื่อเข้าสู่สภาวะการไตร่ตรองใคร่ครวญ ได้เอง
- 5:31 PM
ประการที่สอง เมื่อระดับการใคร่ครวญ ไตร่ตรอง มีมากพอแล้ว ต้องทดลองนำไปเปรียบเทียบกับผู้อื่นด้วยวิธี สุนทนา อภิปราย เพื่อสับคมความคิดของเรา ในหลายครั้งเราจะได้แง่มุมที่แหลมคมเพิ่มขึ้นจากการไปพบปะ พูดคุย สุนทนาบทวิเคราะห์ต่าง ๆ จากผู้รู้ท่านอื่น ๆ
- 5:31 PM
ประการสุดท้าย จงจำอันประการที่สอง ไปสู่การลงมือทำเพื่อสร้างสรรค์งานของเราออกมาให้เป็นชิ้นเป็นอัน
- 5:32 PM
เห็นไหมครับว่า สิ่งที่เป็นพื้นฐานคือ การมีชุดข้อมูลที่ได้จากขั้นตอนที่ 1 นิสิตยุคใหม่ไม่ค่อยยอมหาอะไรใส่สมอง หรือเอาใส่สมองก็มีแต่ขยะ ไม่เกิดประโยชน์ ลองเริ่มต้นทำอย่างที่ผมแนะนำ ไปสัก 1 เดือน คุณจะเห็นผลที่แตกต่าง และคุณจะเป็นคนใหม่
- 5:33 PM
แต่น่าเสียดายที่ผ่านมามีคำแนะนำอย่างนี้ให้นิสิตหลายคน แต่นิสิต 9 ใน 10 คน อดทนได้ไม่ถึง 7 วัน ก็ล้มเลิกแล้ว....ผมไม่เคยเห็นนิสิตที่ล้มเหลวเลยครับ เห็นแต่คนล้มเลิกเต็มไปหมด

หลังจากนั้น นิสิตได้ร้องเรียนไปที่สโมสรนิสิตคณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา และกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ซึ่งกระทรวงการอุดมศึกษาฯ ได้ส่งเรื่องดังกล่าวให้มหาวิทยาลัยบูรพาเพื่อพิจารณา โดยการพิจารณาอยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการจัดการเรื่องร้องเรียนของสภามหาวิทยาลัย ตามระเบียบมหาวิทยาลัยบูรพาว่าด้วยการจัดการเรื่องร้องเรียน พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งคณะกรรมการฯ ได้มีมติในคราวประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๖๕ เห็นว่า ถ้อยคำดังกล่าวยังไม่ถึงขนาดเป็นการดูหมิ่น เหยียดหยาม หรือลดทอนศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของนิสิตตามที่กล่าวอ้าง เห็นควรยุติเรื่อง และให้มหาวิทยาลัยบูรพาดักเตือนบุคคลดังกล่าวเกี่ยวกับการระมัดระวังการใช้ถ้อยคำในการสื่อสารกับนิสิต

๕.๒ ข้อเท็จจริงและความเห็นจากผู้เสียหาย

ผู้เสียหายให้ถ้อยคำโดยสรุปว่า ก่อนเกิดเหตุ ผู้เสียหายไม่เคยพบผู้ถูกร้องมาก่อน แต่เนื่องจากผู้เสียหายต้องเรียนในรายวิชาที่ผู้ถูกร้องสอนในภาคการศึกษาที่ ๑ ของชั้นปีที่ ๒ ซึ่งเป็นการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์เท่านั้น ผู้เสียหายพบว่า ในระหว่างการสอน ผู้ถูกร้องมักจะชอบพูดจาในลักษณะเปรียบเทียบและกตนิสิตมาโดยตลอด เช่น คนอื่นอาจไม่ได้รับการศึกษาจากที่บ้าน ทำตัวต่ำ ๆ เป็นต้น ผู้เสียหายมีโอกาสพูดคุยกับผู้ถูกร้องเมื่อครั้งส่งรายงานให้ตรวจเท่านั้น ซึ่งผู้เสียหายเห็นว่า ผู้ถูกร้องใช้คำพูดที่ไม่เหมาะสมในการสื่อสารกับตน เช่น เอาเวลาว่างไปหาความรู้ใส่สมอง เป็นต้น ทั้งที่ผู้ถูกร้องเป็นทั้งอาจารย์และผู้บริหารควรใช้ถ้อยคำที่เหมาะสมและมีวุฒิภาวะมากกว่านี้ นอกจากนี้

/เพื่อนของ...

เพื่อนของผู้เสียหายเคยถูกผู้ถูกร้องตำหนิว่าคัดลอกงานของบุคคลอื่นมาส่งอีกด้วย อีกทั้งก่อนหน้านี้ ผู้เสียหายทราบว่า มีรุ่นพี่เคยร้องเรียนเกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้ถูกร้องไปยังสภามหาวิทยาลัยแต่ก็ไม่มี การดำเนินการใด ๆ จึงเห็นว่าควรจะร้องเรียนไปที่สโมสรฯ เพื่อให้มีการดำเนินการที่เป็นรูปธรรม โดยหลังจากเกิดเหตุ ผู้เสียหายยังไม่มีโอกาสได้พบหรือพูดคุยกับผู้ถูกร้อง และเห็นว่าหากมีการประชุม โกล่เกลี่ยก็คงไม่มีผล และอาจทำให้ผู้ถูกร้องเกิดอคติกับผู้เสียหายมากกว่า หากจำได้ว่าตนเป็นผู้ร้องเรียน ซึ่งอาจจะมีผลกระทบต่อการเรียนเนื่องจากต้องเรียนกับผู้ถูกร้องอีกในชั้นปีที่ ๓

๕.๓ ข้อเท็จจริงและความเห็นจากผู้ถูกร้อง

ผู้ถูกร้องชี้แจงข้อเท็จจริงว่า ช่วงเวลาตามที่มีการร้องเรียนเป็นการเรียนการสอนผ่าน ระบบออนไลน์ ๑๐๐ เปอร์เซนต์ ในช่วงปลายภาคเรียนผู้ถูกร้องจึงมอบหมายให้นิสิตทำรายงาน เพื่อประเมินผลการศึกษา โดยให้นิสิตค้นคว้าด้วยตนเองเป็นเวลา ๑๐ วัน และให้ส่งงานผ่านระบบ Google Classroom ซึ่งหลังจากตรวจรายงานแล้วพบว่า นิสิต ๒ คน มีพฤติกรรมคัดลอกงานบุคคลอื่น มาส่ง ผู้ถูกร้องจึงได้ติดต่อไปยังนิสิตเจ้าของผลงาน และกล่าวว่า “ทำไมคุณไม่รู้จักสร้างสรรค์งานด้วย ตนเอง” แต่นิสิตดังกล่าวมิได้ติดต่อกลับหรือถามกลับมาแต่อย่างใด นอกจากนี้ มีนิสิตอีกรายหนึ่ง ทำรายงานมาส่งเพียงครึ่งหน้ากระดาษเอ ๔ ซึ่งผู้ถูกร้องเห็นว่า เป็นผลงานที่น้อยมากเมื่อเทียบกับ ระยะเวลา ๑๐ วัน และนิสิตคนดังกล่าวก็คือนิสิตที่สนทนากับผู้ถูกร้องผ่านระบบ Google Classroom มากที่สุด เนื่องจากนิสิตรายนี้ส่งข้อความมาขอคำแนะนำวิธีการเรียนและการเขียนรายงานส่งในครั้งถัดไป เพื่อปรับปรุงตนเอง ผู้ถูกร้องจึงได้แนะนำนิสิตคนดังกล่าวไปตามข้อความที่ปรากฏในการร้องเรียน โดยในรายวิชานี้มีอาจารย์พิเศษสอนร่วมอีก ๑ คน ซึ่งได้ส่งคะแนนประเมินก่อนหน้าผู้ถูกร้อง และเมื่อ รวมคะแนนทั้งหมด ๑๐๐ เปอร์เซนต์ นิสิตรายนี้ได้ผลการประเมินอยู่ที่เกรด C+ ซึ่งอยู่ระหว่าง ค่าคะแนน ๖๕-๖๙ คะแนน จาก ๑๐๐ คะแนน ซึ่งเป็นช่วงคะแนนที่นิสิตได้มากที่สุด ผู้ถูกร้องยืนยันว่า มิได้กดยคะแนนหรือกลั่นแกล้งนิสิตรายดังกล่าวแต่อย่างใด

ผู้ถูกร้องเห็นว่า การคัดลอกผลงานทางวิชาการและผลงานสร้างสรรค์ทุกประเภท ถือเป็น เรื่องที่มีความสำคัญเป็นลำดับต้นในทางวิชาการ ดังนั้น ทุกครั้งที่ผู้ถูกร้องพบว่านิสิตมีพฤติกรรมคัดลอก ผลงานของบุคคลอื่นมาเป็นผลงานของตนเองโดยมิได้อ้างอิงแหล่งที่มาให้ถูกต้อง ผู้ถูกร้องก็จะแนะนำ ในลักษณะเดียวกันเพื่อชี้แนะในสิ่งที่ถูกต้องและป้องปรามพฤติกรรมที่นิสิตอาจติดเป็นนิสัยเมื่อจบ การศึกษาไปแล้ว ผู้ถูกร้องเป็นอาจารย์มาตั้งแต่ปี ๒๕๔๕ ได้พยายามแนะนำตักเตือนนิสิตให้ระมัดระวัง ในเรื่องนี้และแนะนำวิธีการเรียน การหาความรู้ที่ถูกต้องมาตลอด และเชิญนิสิตมาพบทุกครั้ง ซึ่งยังไม่เคยปรากฏว่ามีนิสิตร้องเรียนเรื่องพฤติกรรมการแนะนำตักเตือนของผู้ถูกร้องแต่อย่างใด แต่เนื่องจาก ตั้งแต่ปี ๒๕๖๓ เกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ การติดต่อกับนิสิต จึงผ่านระบบออนไลน์ทั้งหมด การสื่อสารผ่านระบบออนไลน์อาจทำให้การตีความในเจตนาระหว่าง ผู้ส่งสารและผู้รับสารมีความคลาดเคลื่อนจากข้อเท็จจริง เนื่องจากการเขียนเพียงอย่างเดียวอาจไม่เพียงพอ

/ต่อการทำให้...

ต่อการทำให้การสื่อสารมีประสิทธิภาพและครบถ้วนตามวัตถุประสงค์ ซึ่งผู้ถูกร้องเห็นว่า หากได้สนทนากับนิสิตโดยตรงจะทำให้การสื่อสารมีประสิทธิภาพมากขึ้น น้ำเสียง สีหน้า และท่าทาง จะเป็นตัวช่วยที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งที่ทำให้การสื่อสารมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และไม่นำไปสู่การร้องเรียนดังเช่นครั้งนี้

ผู้ถูกร้องไม่เคยพบนิสิตผู้ร้องเรียนมาก่อน เนื่องจากนิสิตมักจะไม่เปิดกล้องในขณะที่ฟังบรรยาย หากผู้ถูกร้องมีโอกาสพบนิสิตดังกล่าวอีกไม่ว่าในสถานะใดก็ยืนยันว่าไม่มีอคติต่อนิสิตดังกล่าวอย่างแน่นอน ผู้ถูกร้องยินดีรับคำแนะนำหรือติชมเพื่อนำไปปรับปรุงพฤติกรรมให้การปฏิบัติงานดียิ่งขึ้น นอกจากนี้ ผู้ถูกร้องเคยได้รับคำท้วงติงจากเพื่อนร่วมงานและบุคลากรของมหาวิทยาลัยว่า ผู้ถูกร้องเป็นพนักงานจริงจังมากเกินไป และหลายครั้งเพื่อนร่วมงานหรือผู้ใต้บังคับบัญชาตามความคิดของผู้ถูกร้องไม่ทัน

๕.๔ ข้อเท็จจริงจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผู้ทรงคุณวุฒิ

๕.๔.๑ มหาวิทยาลัยบูรพาชี้แจงข้อเท็จจริงสรุปได้ว่า คณะกรรมการจัดการเรื่องร้องเรียนของมหาวิทยาลัยบูรพาได้มีการประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๖๕ ในกรณีที่มีนิสิตร้องเรียนผ่านทางเพจเฟซบุ๊กของสโมสรนิสิตคณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ เมื่อวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๔ กรณีผู้ถูกร้องใช้ข้อความและถ้อยคำอันมีลักษณะดูหมิ่นเหยียดหยาม ส่อเสียด และลดทอนศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ในการแสดงความคิดเห็นต่อข้อสอบปลายภาคของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา จำนวน ๓ คน ทำให้นิสิตไม่พอใจ ขาดความมั่นใจ และไม่เหมาะสม ซึ่งมหาวิทยาลัยได้มีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกร้องชี้แจงเหตุผลตามที่มีการร้องเรียน

ที่ประชุมคณะกรรมการดังกล่าวพิจารณาแล้วเห็นว่า ถ้อยคำที่ปรากฏยังไม่ถึงขนาดเป็นการดูหมิ่น เหยียดหยาม หรือลดทอนศักดิ์ศรีศรีความเป็นมนุษย์ของนิสิตตามที่มีการกล่าวอ้างอย่างไรก็ดี ในการให้ข้อคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ กับนิสิตนั้น อาจารย์ควรระมัดระวังในการใช้ถ้อยคำสื่อสารเนื่องด้วยปัจจุบันช่องทางในการสื่อสารมีความสะดวกและรวดเร็วมากยิ่งขึ้น ดังนั้น จึงต้องให้ความสำคัญในการเลือกใช้สื่อและถ้อยคำในการสื่อสารให้ดี เนื่องจากสภาพสังคมมีความบอบบางต่อคำติเตียนจึงเห็นสมควรให้ยุติเรื่อง และให้มหาวิทยาลัยตักเตือนบุคคลดังกล่าวเกี่ยวกับการระมัดระวังในการใช้ถ้อยคำสื่อสารกับนิสิต

นอกจากนี้ ผู้แทนของมหาวิทยาลัยบูรพาได้ชี้แจงเพิ่มเติมว่า มหาวิทยาลัยยังไม่เคยเชิญผู้ถูกร้องและนิสิตผู้เสียหายมาประชุมร่วมกันเพื่อหาทางไกล่เกลี่ยหรือหาแนวทางแก้ไขปัญหา เนื่องจากเห็นว่า กรณีเป็นเรื่องการทะเลาะกันจึงไม่เหมาะที่จะเผชิญหน้า รวมถึงนิสิตผู้เสียหายไม่เคยแจ้งความประสงค์ว่าต้องการให้มหาวิทยาลัยดำเนินการอย่างไร โดยมหาวิทยาลัยไม่ได้สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมจากนิสิตคนอื่นเนื่องจากกรณีดังกล่าวไม่ถือเป็นการสอบวินัย เป็นเพียงการร้องเรียนจึงต้องดำเนินการในทางลับเฉพาะคู่กรณีเท่านั้น และมหาวิทยาลัยไม่เคยรับทราบข้อมูลว่าผู้ถูกร้องมีพฤติกรรมตามที่มีการร้องเรียน อีกทั้งเป็นเรื่องเฉพาะตัว จึงไม่จำเป็นต้องแสวงหาข้อเท็จจริงอื่นเพิ่มเติม

/๕.๔.๒ ผู้ทรงคุณวุฒิ ...

๕.๔.๒ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านสิทธิของกลุ่มเปราะบาง เด็ก สตรี ผู้พิการ ผู้สูงอายุ และการเลือกปฏิบัติ ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติคนที่ ๑ ให้ความเห็นว่า การใช้ถ้อยคำของผู้ถูกร้องมีลักษณะที่รุนแรงเกินไป โดยสิ่งที่แสดงความคิดเห็นไม่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน เพราะมีลักษณะเป็นการพูดสร้างความขัดแย้ง ทั้งนี้ การที่นิสิตทำรายงานหรือตอบคำถามไม่ได้ไม่ถือเป็นความผิด แต่ควรเป็นหน้าที่ของอาจารย์ที่จะต้องชี้แนะ เพื่อให้กระบวนการเรียนการสอนราบรื่น และการที่กล่าวว่า ไม่มีสมองถือเป็นคำพูดที่มีลักษณะดูหมิ่น ต่ำต้อยด้อยค่า และทำร้ายจิตใจ ถือเป็น การละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคลอื่น

๕.๔.๓ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านสิทธิของกลุ่มเปราะบาง เด็ก สตรี ผู้พิการ ผู้สูงอายุ และการเลือกปฏิบัติ ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติคนที่ ๒ ให้ความเห็นว่า ในกรณีเช่นนี้ขึ้นอยู่กับสภาพจิตใจและทัศนคติของผู้รับสารเพราะแต่ละคนจะมีวิธีคิดไม่เหมือนกัน บางคนอาจไม่รู้สึกละอายใจกับคำพูดประเภทนี้และมองเป็นแรงผลักดัน แต่บางคนก็อาจรู้สึกว่าเป็นถ้อยคำที่รุนแรงและด้อยค่าบุคคลอื่น ซึ่งอาจเกิดจากบาดแผลทางใจในอดีตที่แตกต่างกันไปตามแต่ละบุคคล เช่น นิสิตอาจเคยพบประสบการณ์ไม่ดีในลักษณะเช่นนี้มาก่อนจึงทำให้เกิดบาดแผลในใจ เมื่อพบเหตุการณ์ในลักษณะเดิมอีกจึงมีความอ่อนไหวมากกว่าปกติ หรือแม้กระทั่งอาจารย์ที่อาจเคยถูกสอนในลักษณะนี้มาก่อนจึงคิดว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้อง ทำให้เกิดพฤติกรรมการส่งต่อซึ่งในบางครั้งอาจส่งผลเสียต่อเด็กมากกว่า โดยในมุมมองของผู้ทรงคุณวุฒิเห็นว่า ถ้อยคำของผู้ถูกร้องไม่ใช่ถ้อยคำที่รุนแรงเกินไป เป็นเพียงเจตนาในการชี้แนะให้นิสิตได้พัฒนาตนเองขึ้นมา อย่างไรก็ตาม อาจารย์ก็ควรนำเรื่องหลักการของการสร้างวินัยเชิงบวกมาปรับใช้กับการสื่อสารต่อนิสิตและบุคคลอื่นเพื่อให้การปฏิบัติงานราบรื่น เช่น การวิจารณ์ในเชิงบวก การเคารพศักดิ์ศรีของเด็ก พยายามพัฒนาพฤติกรรมที่พึงประสงค์ การมีวินัยในตนเอง และบุคลิกลักษณะที่ดี พยายามให้เด็กมีส่วนร่วมมากที่สุด พยายามให้เกิดความยุติธรรมเท่าเทียมกันและไม่เลือกปฏิบัติ เป็นต้น^๒

๕.๕ ข้อเท็จจริงและความเห็นจากพยานบุคคล

๕.๕.๑ พยานที่ ๑ ให้ถ้อยคำโดยสรุปว่า เมื่อเดือนธันวาคม ๒๕๖๔ มีนิสิตของคณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ร้องเรียนผ่านทางเพจเฟซบุ๊กของสโมสรนิสิตคณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ ในกรณีที่ผู้ถูกร้องใช้คำพูดวิพากษ์วิจารณ์ผลงานของนิสิตด้วยถ้อยคำที่ค่อนข้างรุนแรง หลังจากนั้นได้มีนิสิตมาแบ่งปันประสบการณ์ที่เคยถูกผู้ถูกร้องต่อว่าอีกประมาณ ๑๐-๑๕ คน แต่ส่วนใหญ่ไม่กล้าร้องเรียนและไม่มีหลักฐาน เนื่องจากผู้ถูกร้องมักจะพูดภายหลังจบชั้นเรียนแล้ว จากนั้นสโมสรฯ ได้ส่งเรื่องร้องเรียนให้อธิการบดี สำนักงานสภามหาวิทยาลัย และสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา
/วิทยาศาสตร์ ...

^๒ ผศ.ดร.สมบัติ ตาปัญญา เรียบเรียงจาก Power, F. Clark and Hart, Stuart N. 'The way Forward to Constructive Child Discipline,' in: Hart, Stuart N. (ed.), Eliminating Corporal Punishment: The Way Forward to Constructive Child Discipline. Paris: UNESCO Publishing, 2005.

วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม ซึ่งต่อมาสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษาฯ ได้มีหนังสือแจ้งว่า ส่งเรื่องดังกล่าวให้มหาวิทยาลัยบูรพาดำเนินการแล้ว โดยส่วนตัวของพยานที่ ๑ ไม่เคยประสบเหตุการณ์ เช่นเดียวกับนิสิตที่ร้องเรียน เนื่องจากไม่ได้เรียนวิชาที่ผู้ถูกร้องสอน แต่เคยทำงานและประชุมร่วมกัน ซึ่งพยานที่ ๑ เห็นว่า ผู้ถูกร้องค่อนข้างเป็นคนพูดจาโผงผางและบางครั้งก็ใช้ถ้อยคำที่อาจกระทบจิตใจ บุคคลอื่น แต่ก็ทราบว่าผู้ถูกร้องมีลักษณะดังกล่าวมานานแล้ว และพยานที่ ๑ ประสงค์ให้ผู้ถูกร้องเคารพ ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคลทุกคน เพราะนิสิตต่างก็มีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์เช่นเดียวกัน เพียงแต่ มีบทบาทหน้าที่ต่างกันเท่านั้น

๕.๕.๒ พยานที่ ๒ ให้ถ้อยคำโดยสรุปว่า พยานที่ ๒ เคยเรียนกับผู้ถูกร้องซึ่งเป็นการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์ในช่วงเดือนกันยายนถึงเดือนตุลาคม ๒๕๖๔ เนื่องจากวิชาดังกล่าว มีอาจารย์พิเศษช่วยสอนอีกหนึ่งคน โดยพยานที่ ๒ ไม่เคยพบหรือพูดคุยกับผู้ถูกร้องมาก่อน และได้พูดคุยกับผู้ถูกร้องเมื่อครั้งส่งรายงานและผู้ถูกร้องตำหนิหนึ่งครั้งตอนส่งรายงานปลายภาคว่า พยานที่ ๒ คัดลอกงานของเพื่อนมาหรือไม่ ซึ่งพยานที่ ๒ ชี้แจงว่า ตนคัดลอกข้อมูลมาจากอินเทอร์เน็ตและไม่ได้ คัดลอกงานของเพื่อน แต่น่าจะนำมาจากแหล่งข้อมูลเดียวกันเท่านั้น ซึ่งในตอนนั้นผู้ถูกร้องก็พยายาม ให้ตนยอมรับว่าคัดลอกงานมาจากเพื่อน พยานที่ ๒ จึงยืนยันเช่นเดิมและได้แสดงให้ผู้ถูกร้องเห็นว่า นำข้อมูลมาจากที่ใด ซึ่งผู้ถูกร้องก็ไม่ได้ให้พยานที่ ๒ นำรายงานมาปรับปรุงหรือแก้ไขแต่อย่างใด และผลการสอบออกมาปรากฏว่าพยานที่ ๒ ได้ระดับ C นอกจากนี้ในขณะเวลาสอนผู้ถูกร้องมักจะชอบพูด ในลักษณะตำหนิ นิสิต เช่น ไม่ตั้งเรียนแล้วจะมาขอให้ลดค่าเทอม หรือขนาดให้เรียนออนไลน์ยังไม่ค่อย จะเข้ากันเลย เป็นต้น สาเหตุที่พยานที่ ๒ ไม่ร้องเรียนเนื่องจากคิดว่าเรื่องของตนอาจจะเป็นการเข้าใจผิด และเป็นการสื่อสารที่ผิดพลาด โดยส่วนตัวพยานที่ ๒ ต้องการให้ผู้ถูกร้องปรับปรุงเรื่องการใช้คำพูดและ สามารถตรวจสอบคะแนนสอบของตนเองได้เช่นเดียวกับวิชาอื่น ๆ

๕.๕.๓ พยานที่ ๓ ให้ถ้อยคำโดยสรุปว่า พยานที่ ๓ ทราบเรื่องดังกล่าวจากเพจ เพชฌุกรของสโมสรนิสิตคณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ ซึ่งพยานที่ ๓ เห็นว่า ข้อความดังกล่าวมีถ้อยคำ ที่ดูรุนแรงประมาณ ๒-๓ คำ ซึ่งเป็นไปได้ที่หากมีการพูดกันโดยตรงอาจจะทำให้ดูไม่รุนแรงเท่า การพิมพ์อย่างเดียว แต่เนื่องจากภูมิหลังที่ผ่านมาผู้ถูกร้องค่อนข้างใช้ถ้อยคำที่มีลักษณะโผงผาง ดูรุนแรง จึงทำให้สามารถตีความในลักษณะนั้นได้ พยานที่ ๓ ไม่สามารถตัดสินว่าถ้อยคำดังกล่าวรุนแรงหรือไม่ อย่างไรก็ตาม ถ้อยคำดังกล่าวเป็นถ้อยคำที่ไม่สมควรพูดมากกว่า เท่าที่พยานที่ ๓ รู้จักผู้ถูกร้องเห็นว่า ผู้ถูกร้องมีความมั่นใจในตนเองสูง ไม่ฟังใคร และมักจะมองว่าคนที่เห็นต่างกับตนเองผิดหมด ทำให้ ระยะเวลาหลังผู้ร่วมงานหรือผู้ใต้บังคับบัญชาต่อต้าน เมื่อผู้ถูกร้องสั่งให้ปฏิบัติงานก็มักจะไม่ยอมทำให้ ซึ่งที่ผ่านมามีการพูดคุยเพื่อให้ปรับปรุง โดยครั้งสุดท้ายได้ให้บุคลากรในมหาวิทยาลัยแสดงความคิดเห็น ทางออนไลน์ต่อพฤติกรรมของผู้ถูกร้อง ซึ่งส่วนใหญ่มีความเห็นในเชิงลบ โดยเชิญอาจารย์ผู้ใหญ่ เป็นผู้อ่านข้อความให้ผู้ถูกร้องฟัง และสอบถามว่าผู้ถูกร้องจะปรับปรุงอย่างไร แต่ก็รู้สึกได้ว่าผู้ถูกร้อง

/ไม่ยอมรับ ...

ไม่ยอมรับความเห็นเหล่านั้น และมักจะพูดในลักษณะว่าตนเองทำถูกต้องแล้ว ทำให้เกิดความอึดอัดในการทำงานมากขึ้นเรื่อย ๆ นอกจากนี้ ยังเคยมีนิสิตรวมกันประมาณกว่าสิบคนตะโกนด่าใส่ผู้ถูกร้องออกจากคณะ ซึ่งผู้ถูกร้องบอกว่าเป็นเด็กจำนวนน้อยจึงไม่ได้สนใจ พยานที่ ๓ เห็นว่า หากจะลงโทษผู้ถูกร้องด้วยเรื่องนี้อาจรุนแรงเกินไป แต่หากไม่ดำเนินการอย่างใดเลย ผู้ถูกร้องก็จะไม่ปรับปรุงตัวและนิสิตจะรู้สึกว่าจะไม่ได้รับความเป็นธรรม จึงควรมีคนกลางที่เป็นผู้ใหญ่ที่ผู้ถูกร้องนับถือ ตักเตือนให้ผู้ถูกร้องเห็นว่าวัฒนธรรมในยุคปัจจุบันได้เปลี่ยนไปแล้ว สิ่งที่เคยใช้ในอดีตอาจไม่สามารถนำมาปรับใช้ในสมัยนี้ได้

๕.๕.๔ พยานที่ ๔ ให้ถ้อยคำโดยสรุปว่า หลังจากที่ผู้ถูกร้องมาปฏิบัติงานที่คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ประมาณ ๒ ปี พยานที่ ๔ เริ่มได้ยินว่า ผู้ถูกร้องมีปัญหาในการใช้ถ้อยคำในลักษณะที่ตีความได้ว่านิสิตไม่ฉลาด นอกจากนี้ ผู้ร่วมงานของผู้ถูกร้องยังเคยเล่าให้พยานที่ ๔ ฟังว่ามีปัญหากับผู้ถูกร้อง และเคยมีอาจารย์ที่เข้ามาใหม่ร้องให้ต้องการลาออกเพราะมีปัญหากับผู้ถูกร้อง ประกอบกับพยานที่ ๔ เคยได้ยินด้วยตนเองว่า ผู้ถูกร้องใช้ถ้อยคำที่มีลักษณะรุนแรงกับเพื่อนร่วมงาน โดยส่วนตัวพยานที่ ๔ เคยถูกผู้ถูกร้องโมโหใส่และตำหนิในเรื่องการทำงาน แต่พยานที่ ๔ ไม่ทราบว่าคุณผู้ถูกร้องใช้คำพูดดังกล่าวเช่นเดียวกันทุกคนหรือไม่ แต่เห็นว่า ผู้ถูกร้องมักจะมีการพูดในลักษณะรุนแรงใส่เฉพาะบุคคลที่เห็นว่าสามารถข่มได้ ซึ่งที่ผ่านมา มีอาจารย์ผู้ใหญ่เคยตักเตือนผู้ถูกร้อง แต่ผู้ถูกร้องก็ยังปฏิบัติตัวเช่นเดิม ทั้งนี้ผู้ถูกร้องควรปรับเปลี่ยนทัศนคติและรู้จักการให้เกียรติบุคคลอื่น ซึ่งจะสร้างสรรค์ในการอยู่ร่วมกันได้มากกว่า

๕.๕.๕ พยานที่ ๕ ให้ถ้อยคำโดยสรุปว่า พยานที่ ๕ ทราบเรื่องดังกล่าวจากนิสิตของมหาวิทยาลัยบูรพาซึ่งเห็นว่า หากใครที่รู้จักผู้ถูกร้องมาก่อนจะทราบว่ามีพฤติกรรมตามที่นิสิตร้องเรียน โดยส่วนตัวพยานที่ ๕ ก็เชื่อตามที่นิสิตแจ้ง เพราะผู้ถูกร้องมักจะสื่อสารในลักษณะที่เหยียดหรือดูถูกบุคคลอื่นอยู่ในคำพูดเป็นประจำ และเมื่อดำรงตำแหน่งบริหารก็มีการเหยียดผู้ใต้บังคับบัญชา เช่น หากผู้ใต้บังคับบัญชาทำเอกสารในลักษณะที่ไม่ตรงกับความคิดของผู้ถูกร้อง ก็จะเรียกไปต่อว่า ส่วนอาจารย์ที่อายุน้อยจะถูกกลั่นแกล้งในเรื่องของการเสนอผลงานวิชาการจนต้องขยายระยะเวลาและให้อาจารย์คนอื่นไปช่วย ผลงานจึงจะผ่านได้ เป็นต้น ซึ่งจากถ้อยคำที่นิสิตร้องเรียนนั้น พยานที่ ๕ เห็นว่า เป็นถ้อยคำที่รุนแรงเกินไปและเป็นการลดทอนศักดิ์ศรีของนิสิต เนื่องจากส่วนตัวพยานที่ ๕ ไม่เคยใช้ถ้อยคำเช่นนี้กับนิสิต ที่ผ่านมามีหากพบว่านิสิตมีพฤติกรรมคัดลอกงานมาส่ง พยานที่ ๕ ก็จะแนะนำนิสิตว่าการคัดลอกข้อมูลและนำมาใส่ในรายงานเลยไม่สามารถทำได้และจะได้ ๐ คะแนน ซึ่งนิสิตยังเคยสะท้อนกลับมาว่าถ้อยคำดังกล่าวทำให้นิสิตรู้สึกไม่ดีและมีความคิดลบกับความสามารถของตนเอง ซึ่งพยานที่ ๕ ก็เข้าใจและพยายามปรับเปลี่ยนรวมถึงเลือกใช้ถ้อยคำในการสื่อสารกับนิสิต

เมื่อประมาณปี ๒๕๖๔ เคยมีการประชุมภายในของมหาวิทยาลัยบูรพาเพื่อให้บุคลากรสะท้อนความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมและการใช้คำพูดของผู้ถูกร้อง แต่ผู้ถูกร้องก็ยังไม่เคยปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม นอกจากนี้ พยานที่ ๕ เห็นว่า ผู้ถูกร้องควรขอโทษนิสิตหากเห็นว่าถ้อยคำดังกล่าวเป็นถ้อยคำที่ไม่เหมาะสมเพื่อให้เกิดความรู้สึกที่ดีและสร้างความเข้าใจต่อกันมากขึ้น

๕.๕.๖ พยานที่ ๖ ให้ถ้อยคำโดยสรุปว่า พยานที่ ๖ ไม่ได้ร่วมงานกับผู้ถูกร้องโดยตรง แต่เท่าที่ทราบพยานที่ ๖ เห็นว่า ผู้ถูกร้องค่อนข้างเป็นคนทำงานที่มีวิสัยทัศน์เชิงรุกและมีความคิดก้าวหน้า โดยส่วนตัวพยานที่ ๖ ไม่ได้มีปัญหากับผู้ถูกร้องเพราะทำงานในส่วนของตนเองและเรียบร้อยตามกำหนด ผู้ถูกร้องเคยแสดงความเห็นต่องานของพยานที่ ๖ ว่าเป็นคนทำงานเร็วแต่งานยังไม่ละเอียดและคม ซึ่งเป็นการชี้แนะมากกว่าและต้องนำมาปรับปรุง ส่วนในกรณีที่มีการร้องเรียนนั้น พยานที่ ๖ เห็นว่า การบริหารงานในภาพรวมผู้บริหารควรมีความยืดหยุ่น เพราะการบริหารงานมีหลายมิติ ต้องควบคุมคนหลากหลายทั้งอาจารย์และนิสิต ซึ่งแต่ละคนจะมีบุคลิกภาพที่แตกต่างกัน ควรปรับเปลี่ยนตามสถานการณ์

๕.๕.๗ พยานที่ ๗ ให้ถ้อยคำโดยสรุปว่า พยานที่ ๗ เคยประสานงานกับผู้ถูกร้องในเรื่องการดูงานของนิสิตหรือบุคลากรจากต่างประเทศ ซึ่งเท่าที่รู้จัก พยานที่ ๗ เห็นว่า ผู้ถูกร้องเป็นคนจริงจังกับการทำงาน ทำงานรวดเร็ว และมีการวางแผนเป็นขั้นตอน ส่วนในเรื่องอุปนิสัยนั้น เนื่องจากพยานที่ ๗ มีอายุมากกว่า ผู้ถูกร้องจึงค่อนข้างมีความอ่อนน้อมถ่อมตน ส่วนในการเป็นอาจารย์ พยานที่ ๗ ไม่ทราบมากนัก แต่เห็นว่า ผู้ถูกร้องมีความตั้งใจสอนดี ส่วนในเรื่องของกรณีตามคำร้องเรียนอาจจะต้องตรวจสอบให้ทราบถึงปัญหาที่แท้จริงเพื่อแก้ไขที่ต้นเหตุ แต่หากเป็นเรื่องของการใช้คำพูดก็อาจจะเป็นเรื่องของบุคลิกภาพส่วนบุคคล ทั้งนี้ โดยพื้นฐานของบุคคลที่เป็นอาจารย์ย่อมมีความเป็นห่วงนิสิตอยู่แล้ว

๕.๕.๘ พยานที่ ๘ ให้ถ้อยคำโดยสรุปว่า พยานที่ ๘ จบการศึกษาจากคณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ สาขาบริหารท้องถิ่น มหาวิทยาลัยบูรพา มาประมาณ ๒ ปีแล้ว โดยมีโอกาสเรียนกับผู้ถูกร้องในช่วงปีที่ ๑ เทอม ๒ และได้ร่วมงานอีกครั้งในช่วงปีที่ ๒ เนื่องจากคณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ได้ประกาศรับสมัครผู้ช่วยอาจารย์ปฏิบัติงานโดยจะได้รับทุนการศึกษา พยานที่ ๘ ได้เลือกปฏิบัติงานกับผู้ถูกร้องซึ่งในขณะนั้นยังไม่ได้ดำรงตำแหน่งบริหาร เนื่องจากช่วงที่พยานที่ ๘ เรียนกับผู้ถูกร้องมีความรู้สึกว่าเป็นคนที่มีลักษณะที่เป็นกันเองและชอบใช้คำพูดที่ให้ข้อคิดทำให้พยานที่ ๘ มีแรงผลักดันในตัวเองทำให้เป็นคนที่ดีขึ้น เพราะในช่วงปีที่ ๑ พยานที่ ๘ ไม่ได้ตั้งใจเรียน ซึ่งระหว่างที่พยานที่ ๘ ช่วยงานผู้ถูกร้องเห็นว่า ผู้ถูกร้องเป็นคนดีคนหนึ่ง ไม่เคยใช้ถ้อยคำรุนแรงกับบุคคลอื่น คอยเป็นห่วงและสนับสนุนทักษะด้านต่าง ๆ ที่สามารถนำไปใช้ปฏิบัติงานได้ ซึ่งเพื่อนในกลุ่มของพยานที่ ๘ ก็มักจะพูดถึงผู้ถูกร้องในลักษณะว่าเป็นคนเก่ง ตรงไปตรงมา พูดแต่ความจริงเท่านั้น และบางคนก็อยากมีโอกาสช่วยงานผู้ถูกร้องเช่นเดียวกับพยานที่ ๘ ส่วนกรณีตามเรื่องร้องเรียนตนไม่ทราบมากนัก แต่คิดว่าผู้ถูกร้องไม่ได้เลือกปฏิบัติและหวังดีกับนิสิตเท่ากันทุกคน

๕.๕.๙ พยานที่ ๙ ให้ถ้อยคำโดยสรุปว่า พยานที่ ๙ เคยร่วมงานกับผู้ถูกร้องเป็นระยะเวลาไม่นานมาก ซึ่งเท่าที่ร่วมงานกันมาเห็นว่า ผู้ถูกร้องมีลักษณะสุภาพเรียบร้อยตามปกติ มีอารมณ์ขันและเคารพในสิทธิส่วนบุคคลของผู้อื่น แต่อาจจะเป็นคนที่มีลักษณะการพูดที่ค่อนข้างตรง ซึ่งส่วนตัวพยานที่ ๙ ยังไม่เคยเห็นในขณะที่ผู้ถูกร้องพูดหรือสื่อสารกับนิสิตในระหว่างการเรียนการสอน

/แต่ทราบว่า...

แต่ทราบว่าในการประเมินอาจารย์ที่ผ่านมา ผู้ถูกร้องได้คะแนนค่อนข้างน้อยกว่าอาจารย์ท่านอื่นอย่างเห็นได้ชัด เนื่องจากมีปัญหาภายในส่วนงานและมีนิสิตแสดงความคิดเห็นในเชิงลบเกี่ยวกับการแสดงความคิดเห็นของผู้ถูกร้องต่อนิสิต นอกจากนี้ พยานที่ ๙ เคยเห็นกรณีที่มีการนำพวงหรีดมามอบให้ผู้ถูกร้อง ซึ่งตนไม่ทราบว่าเกี่ยวเนื่องกับเรื่องดังกล่าวหรือไม่ ในส่วนตัวพยานที่ ๙ เห็นว่า ผู้ถูกร้องควรลดความตรงในการสื่อสารและเพิ่มเวลาในการตัดสินใจก่อนสื่อสารออกไป เพื่อลดความขัดแย้งหรือความเข้าใจผิดที่อาจเกิดขึ้นได้

๖. ความเห็นคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเห็นว่า กรณีตามคำร้องมีประเด็นที่ต้องพิจารณาว่า ผู้ถูกร้องได้กระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน จากกรณีใช้ถ้อยคำไม่เหมาะสมในการสื่อสารกับนิสิตอันมีลักษณะส่อเสียด ดูหมิ่น เหยียดหยาม และลดทอนศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์หรือไม่

พิจารณาแล้วเห็นว่า บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น การจำกัดเสรีภาพดังกล่าวจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ตราขึ้นเฉพาะเพื่อรักษาความมั่นคงของรัฐ หรือเพื่อคุ้มครองสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลอื่น^๓ และสิทธิมนุษยชน หมายถึง ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคของบุคคล บรรดาที่ได้รับการรับรองหรือคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญ ตามกฎหมาย หรือตามหนังสือสัญญาที่ประเทศไทยเป็นภาคีและมีพันธกรณีที่จะต้องปฏิบัติตาม^๔

จากข้อเท็จจริงที่รับฟังได้เห็นว่า กรณีการสื่อสารกันระหว่างผู้ถูกร้องและนิสิตผู้เสียหาย มีที่มาจากการส่งรายงานของนิสิตที่ผู้ถูกร้องมอบหมายให้ทำ ผู้ถูกร้องจึงได้แสดงความคิดเห็นในฐานะที่เป็นอาจารย์ผู้มีหน้าที่ตรวจรายงานเพื่อการให้คะแนน ซึ่งต้องมีการตัดสิน วิเคราะห์ ให้คำแนะนำหรือแม้กระทั่งวิพากษ์วิจารณ์ผลงานโดยไม่นำอคติส่วนตัวมารวมด้วย หากพิจารณาจากถ้อยคำที่สื่อสารกันถึงแม้ผู้ถูกร้องจะไม่ได้กล่าวถ้อยคำหยาบคาย แต่ผู้รับสารก็สามารถตีความได้ในสองแง่มุม ทั้งในมุมบวกที่ต้องการให้นิสิตมีแรงขับเคลื่อนและมีแรงคิดในการเรียน แต่ในอีกมุมหนึ่งก็อาจตีความได้ว่า ผู้ถูกร้องตำหนินิสิตในเชิงรุนแรงและเสียดสีให้รู้สึกไม่ติดตามที่นิสิตผู้เสียหายเข้าใจ

/แต่หาก...

^๓รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

มาตรา ๓๔ บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น การพูด การเขียน การพิมพ์ การโฆษณา และการสื่อความหมายโดยวิธีอื่น การจำกัดเสรีภาพดังกล่าวจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ตราขึ้นเฉพาะเพื่อรักษาความมั่นคงของรัฐ เพื่อคุ้มครองสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลอื่น เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเพื่อป้องกันสุขภาพของประชาชน

^๔ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๔

แต่หากพิจารณาประกอบถ้อยคำของพยานบุคคลแล้ว ส่วนใหญ่มีความเห็นสอดคล้องไปในทางเดียวกันว่า ผู้ถูกร้องมีอุปนิสัยและลักษณะการพูดที่ค่อนข้างรุนแรง ตรงไปตรงมา และบางครั้งอาจใช้ถ้อยคำเสียดสีหรือเหยียดบุคคลอื่นร่วมด้วย ซึ่งทำให้นิสิต ผู้ร่วมงาน และผู้ใต้บังคับบัญชาหลาย ๆ คน มีความไม่พอใจ โดยในกรณีนี้ผู้ทรงคุณวุฒิด้านสิทธิของกลุ่มเปราะบาง เด็ก สตรี ผู้พิการ ผู้สูงอายุ และการเลือกปฏิบัติ ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ๒ คน มีความเห็นที่แตกต่างกัน โดยผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ ๑ เห็นว่า การกระทำของผู้ถูกร้องเป็นการลดทอนศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของนิสิต เนื่องจากเป็นการใช้ถ้อยคำที่รุนแรงเกินไป แต่ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ ๒ เห็นว่า กรณีดังกล่าวยังไม่ถึงกับเป็นการลดทอนศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ แต่ผู้ถูกร้องควรปรับปรุงคำพูดในการแสดงความคิดเห็นในฐานะที่เป็นอาจารย์ซึ่งต้องเป็นตัวอย่างแก่ลูกศิษย์

การที่ผู้ถูกร้องยืนยันเจตนาว่า ในฐานะที่เป็นอาจารย์ การแสดงความคิดเห็นดังกล่าวย่อมเกิดจากความหวังดีและประสงค์ให้นิสิตเกิดการพัฒนาในทิศทางที่ดีขึ้น ประกอบกับผู้ถูกร้องและนิสิตคนดังกล่าวไม่เคยพบหรือรู้จักกันมาก่อนและเป็นการส่งรายงานครั้งแรก แสดงให้เห็นว่าเจตนาของผู้ถูกร้องต้องการตักเตือนว่ากล่าวให้นิสิตปรับปรุงตัว โดยไม่ได้มีอคติส่วนตัว เพียงแต่ใช้คำพูดที่อาจไม่เหมาะสมในการสื่อสาร ดังนั้น การกระทำของผู้ถูกร้องจึงยังไม่ถือเป็นการลดทอนศักดิ์ศรีและคุณค่าความเป็นมนุษย์ของนิสิตคนดังกล่าว ในขั้นนี้จึงยังไม่ปรากฏว่ามีการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน

อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ถ้อยคำดังกล่าวยังไม่ถึงกับเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนหรือลดทอนศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของนิสิต และถึงแม้ผู้ถูกร้องจะยืนยันว่าตนมีเจตนาแสดงความคิดเห็นในเชิงการแนะนำ ตักเตือน หรือสั่งสอนเพื่อให้นิสิตเกิดการพัฒนาก็ตาม แต่ผู้ถูกร้องในฐานะที่เป็นทั้งผู้บริหารและอาจารย์ซึ่งมีหน้าที่ชี้แนะแนวทาง อบรมสั่งสอน รวมถึงดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นิสิตและผู้ใต้บังคับบัญชา ซึ่งมีสถานะเป็นผู้มีอำนาจเหนือในความสัมพันธ์กับบุคคลดังกล่าว ยิ่งต้องมีความระมัดระวังและตระหนักถึงการใช้ถ้อยคำในการแสดงความคิดเห็น หรือว่ากล่าวตักเตือนบุคคลอื่นอันอาจเป็นการใช้คำพูดในลักษณะของการดูหมิ่นโดยไม่ตั้งใจ รวมถึงการใช้ถ้อยคำที่เป็นการทำร้ายความรู้สึกหรือทำให้ผู้ฟังรู้สึกด้อยค่า ซึ่งเป็นการทำร้ายจิตใจทางคำพูดประเภทหนึ่ง (verbal abuse)^๕ และหากมีการกระทำแบบเดิมซ้ำ ๆ อาจนำไปสู่การกลั่นแกล้งทางสังคม (bullying)^๖ ได้ในอนาคต เนื่องจากการตีความ

/ถ้อยคำ...

^๕Verbal abuse คือ การทำร้ายจิตใจทางคำพูด เป็นหนึ่งในรูปแบบของการทำร้ายที่พบได้ในทุกความสัมพันธ์และในทุกสังคม โดยมักจะมาในรูปแบบของการใช้คำพูดเพื่อทำร้ายความรู้สึก เพื่อควบคุมหรือทำให้ผู้ฟังรู้สึกด้อยค่า ลดทอนคุณค่าความเป็นมนุษย์ ทำเพื่อให้รู้สึกโง่ ไม่มีค่า (จาก “รู้จักกับ Verbal abuse หนึ่งในความรุนแรงที่ไม่ควรมองข้าม” สืบค้นจาก <https://www.sherothailand.org/post> สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๖๕)

^๖การกลั่นแกล้ง (Bullying) หมายถึง พฤติกรรมที่ไม่เป็นที่ยอมรับในสังคม โดยพฤติกรรมนั้นเป็นความตั้งใจกระทำให้ผู้อื่นได้รับความทุกข์ความเจ็บปวด เพื่อให้ตนเองรู้สึกมีอำนาจ หรือมีพลังเหนือกว่าผู้อื่น อีกทั้งการกระทำดังกล่าวจะเกิดขึ้นซ้ำ ๆ อย่างต่อเนื่องและมีระยะเวลายาวนาน (จาก “การกลั่นแกล้ง (Bullying) ความรุนแรงในสังคม” สืบค้นจาก <https://www.yuvabadhanafoundation.org/th> สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๕)

ถ้อยคำในแต่ละบริบทของแต่ละบุคคลอาจจะไม่เหมือนกัน ซึ่งอาจจะมีความเห็นทั้งในมุมมองที่เป็นบวก และมุมมองที่เป็นลบ ทั้งนี้ อาจจะขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ของแต่ละบุคคล ประสบการณ์ หรือทัศนคติ เป็นต้น หรือหากจะมองอีกในแง่มุมมองหนึ่ง ผู้พูดในฐานะผู้ส่งสารก็ควรมีความตระหนักถึงการเคารพและ ให้เกียรติแก่ผู้ฟังหรือผู้รับสาร ไม่ว่าจะบุคคลนั้นจะอยู่ในฐานะใด มิใช่มุ่งเพียงเจตนาของตนเพียงอย่างเดียว ไม่เช่นนั้นแล้วอาจเป็นข้ออ้างให้บุคคลสามารถนำมาเป็นเหตุผลในการใช้คำพูดเพื่อทำร้ายบุคคลอื่น ซึ่งอาจเป็นการเริ่มต้นของการละเมิดสิทธิมนุษยชน หรือแม้กระทั่งการดูหมิ่นเหยียดหยามโดยอ้างเจตนาที่ดี ก็เป็นไปได้

ดังจะเห็นได้ว่า แม้กระทั่งในประมวลกฎหมายอาญาก็ยังมีบทบัญญัติความผิดเกี่ยวกับการดูหมิ่น^๗หรือหมิ่นประมาท^๘ ซึ่งให้ความสำคัญและมุ่งเน้นในการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพและศักดิ์ศรี ในความเป็นมนุษย์ของบุคคล ไม่ให้มีการกระทำที่ละเมิดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่นโดยการ แสดงความคิดเห็น การพูด การเขียน การพิมพ์ การโฆษณา และการสื่อความหมายโดยวิธีอื่น^๙ ดังที่ ปรากฏตามภาพข่าวทั่วไปที่มีการวิพากษ์วิจารณ์บุคคลอื่นจนกระทั่งนำไปสู่การฟ้องร้อง และถึงแม้ว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ จะมีบทบัญญัติที่รับรองว่าบุคคลย่อมมีเสรีภาพ ในการแสดงความคิดเห็น แต่ก็ยังมีข้อยกเว้นเพื่อคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่นเช่นกัน

ดังนั้น จะเห็นได้ว่า การแสดงความคิดเห็นต่อบุคคลอื่น จึงอาจมิใช่เป็นเพียงการกล่าว ถ้อยคำด้วยความหวังดีหรือวิพากษ์วิจารณ์เท่านั้น แต่ต้องมีความตระหนักถึงการผลกระทบต่อบุคคล ที่กล่าวถึงด้วย เนื่องจากคำพูดเป็นวิธีการที่สามารถนำไปสู่การละเมิดสิทธิมนุษยชนต่อบุคคลอื่น รูปแบบหนึ่งที่ย่างที่สุด ดังนั้น เพื่อป้องกันการละเมิดสิทธิมนุษยชนในเรื่องดังกล่าวที่อาจเกิดขึ้นต่อไป ในอนาคต คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจึงเห็นควรเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริม และคุ้มครองสิทธิมนุษยชนต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

๗. มาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจึงเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริม และคุ้มครองสิทธิมนุษยชนต่อมหาวิทยาลัยบูรพาและกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๔๗ (๓) และ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๖ (๓) ดังนี้

/๗.๑ ให้มหาวิทยาลัย...

^๗ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๙๓

^๘ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๒๖

^๙ ดูหมิ่น หมายถึง การดูถูก เหยียดหยาม ทำให้อับอาย ทำให้เสียหาย เป็นที่เกลียดชัง สบประมาท หรือด่า (จาก “บทความกฎหมายน่ารู้ ความผิดฐานหมิ่นประมาทและความผิดฐานดูหมิ่น” สืบค้นจาก <https://www.hrdi.or.th/InternalRules/Detail/1468> สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๖๕)

๗.๑ ให้มหาวิทยาลัยบูรพากำชับให้ผู้ถูกร้องระมัดระวังในการใช้ถ้อยคำในการสื่อสารที่ไม่เหมาะสมในลักษณะเดิม อันสุ่มเสี่ยงต่อการลดทอนศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคลอื่น ไม่ว่าจะเป็นคู่สนทนาหรือบุคคลที่สาม รวมถึงกำชับให้บุคลากรในสังกัดระมัดระวังและตระหนักถึงการใช้ถ้อยคำในการแสดงความคิดเห็นหรือวิพากษ์วิจารณ์อันอาจก่อให้เกิดผลกระทบในทางลบต่อบุคคลอื่น นอกจากนี้ จะต้องรณรงค์ให้นิสิตและบุคลากรภายในมหาวิทยาลัยตระหนักถึงการแสดงความคิดเห็นอย่างเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคลอื่นด้วย

๗.๒ ให้กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม แจ้งมหาวิทยาลัยทุกแห่งในสังกัดให้กำชับบุคลากรผู้ปฏิบัติงาน โดยเฉพาะอาจารย์ผู้มีหน้าที่สอนนิสิตและนักศึกษาให้ระมัดระวังและตระหนักถึงการใช้ถ้อยคำแสดงความคิดเห็นอันอาจบั่นทอนหรือลดทอนคุณค่าของบุคคลอื่น รวมถึงรณรงค์ให้บุคลากร นิสิต และนักศึกษา ตระหนักถึงการแสดงความคิดเห็นอย่างเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ และหน้าที่ของทุกคนอย่างจริงจัง โดยนำรายงานผลการตรวจสอบนี้ไปใช้เป็นข้อมูล

๘. มติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ในคราวประชุมด้านการคุ้มครองและมาตรฐานการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ครั้งที่ ๓๑/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๕ จึงมีมติว่า กรณีตามคำร้องยังไม่พบการละเมิดสิทธิมนุษยชน แต่ให้เสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนตามข้อ ๗ ของรายงานฉบับนี้ต่อมหาวิทยาลัยบูรพาและกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๔๗ (๓) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๖ (๓) เพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

นางสาวพรประไพ กาญจนรินทร์

นางปรีดา คงแป้น

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุชาติ เศรษฐมาลินี

นางสาวศยามล ไกยูรวงศ์

นางสาวปิติกาญจน์ สิทธิเดช

นายวสันต์ ภัยหลีกลี้

นางสาวสุภัทรา นาคะผิว

ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

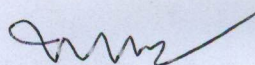
กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐

มาตรา ๒๖ คณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) ตรวจสอบและรายงานข้อเท็จจริงที่ถูกต้องเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมนุษยชนทุกกรณี โดยไม่ล่าช้า และเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิด สิทธิมนุษยชน รวมทั้งการเยียวยาผู้ได้รับความเสียหายจากการละเมิดสิทธิมนุษยชนต่อหน่วยงานของรัฐ หรือเอกชนที่เกี่ยวข้อง

(๒) จัดทำรายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศเสนอต่อรัฐสภา และ คณะรัฐมนตรี และเผยแพร่ต่อประชาชน

(๓) เสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนต่อรัฐสภา คณะรัฐมนตรี และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงตลอดทั้งการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือ คำสั่งใด ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน

(๔) ชี้แจงและรายงานข้อเท็จจริงที่ถูกต้องโดยไม่ชักช้าในกรณีที่มีการรายงานสถานการณ์ เกี่ยวกับ สิทธิมนุษยชนในประเทศไทยโดยไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นธรรม

(๕) สร้างเสริมทุกภาคส่วนของสังคมให้ตระหนักถึงความสำคัญของสิทธิมนุษยชน

มาตรา ๓๖ ในกรณีที่คณะกรรมการตรวจสอบแล้วเห็นว่า การละเมิดสิทธิมนุษยชนกรณีใด เป็นเรื่อง เฉพาะตัวเป็นรายกรณี ให้แจ้งหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขการละเมิด สิทธิมนุษยชน ดังกล่าวตามหน้าที่และอำนาจภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนดซึ่งต้องไม่น้อยกว่าหกสิบวัน โดยให้ คณะกรรมการเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันหรือแก้ไข การละเมิดสิทธิมนุษยชน ดังกล่าว รวมทั้งการเยียวยาผู้ได้รับความเสียหายจากการละเมิดสิทธิมนุษยชน ในกรณีนั้นด้วย แล้วแต่กรณี

ให้หน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้องดำเนินการให้เป็นไปตามที่ได้รับแจ้งภายใน กำหนดเวลา ตามวรรคหนึ่ง แล้วแจ้งผลการดำเนินการให้คณะกรรมการทราบภายในระยะเวลาที่ คณะกรรมการกำหนด

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้องไม่อาจดำเนินการได้เนื่องจากไม่อยู่ในหน้าที่และ อำนาจของหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนนั้น หรือเป็นการร้องเรียนโดยใช้สิทธิไม่สุจริต หรือได้มีการแก้ไข ปัญหา อย่างเหมาะสมแล้ว หรือมีเหตุจำเป็นอื่นใด ให้แจ้งให้คณะกรรมการทราบก่อนพ้นกำหนดเวลา ตามวรรคหนึ่ง

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้องมิได้ดำเนินการตามวรรคสองหรือวรรคสาม ภายใน ระยะเวลาที่กำหนดโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้คณะกรรมการจัดทำรายงานเสนอคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๔๒ ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่า การแก้ไขปัญหาหรือการป้องกันเพื่อมิให้เกิด การละเมิด สิทธิมนุษยชนในเรื่องใดหรือลักษณะใดขึ้นอีก จำเป็นต้องมีการกำหนดมาตรการหรือแนวทาง ในการส่งเสริม และคุ้มครองสิทธิมนุษยชน รวมถึงตลอดทั้งการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือ คำสั่งใด เพื่อให้ สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน ให้คณะกรรมการจัดทำข้อเสนอแนะเสนอต่อรัฐสภา คณะรัฐมนตรี หรือ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป

มาตรา ๔๓ ในกรณีที่รัฐสภา คณะรัฐมนตรี หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้รับรายงานหรือ ข้อเสนอแนะ ตามมาตรา ๓๖ วรรคสี่ มาตรา ๔๐ หรือมาตรา ๔๒ แล้ว ให้รัฐสภา คณะรัฐมนตรี หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามความเหมาะสมโดยเร็ว กรณีใดไม่อาจดำเนินการได้ หรือต้องใช้เวลาในการ ดำเนินการให้แจ้งเหตุผลให้คณะกรรมการทราบโดยไม่ชักช้า

ในกรณีที่เห็นสมควร คณะกรรมการอาจเผยแพร่รายงานหรือข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ หรือผล การดำเนินการของรัฐสภา คณะรัฐมนตรี หรือหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้อง ให้ประชาชนทราบเป็น การทั่วไปได้